

РЕШЕНИЕ

№ 23233

гр. София, 06.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав, в
публично заседание на 27.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **9821** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на адв. Ю. Д., като пълномощник на „МЕДИКО - ТЕХНИЧЕСКА ЛАБОРАТОРИЯ НОВЕЛАМЕД“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], срещу ЗАПОВЕД №РД-15-30/05.09.2024г. на директора на Столичната здравно-осигурителна каса (СЗОК). С оспорвания акт, на основание чл.45, ал.16 във вр. с чл.20, ал.1, т.1, т.2 и т.4 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО), чл.42, т.17 от Правилника за устройството и дейността на Националната здравноосигурителна каса (ПУДНЗОК), чл.43 и чл.44, ал.4 от Наредба №10/2009г. на Министерството на здравеопазването (МЗ) за условията, реда, механизма и критериите за заплащане от НЗОК на лекарствени продукти, медицински изделия и на диетични храни за специални медицински цели и на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания, договаряне на отстъпки и възстановяване на превишените средства при прилагане на механизъм, гарантиращ предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК (Наредба №10/2009г.), е ОТКАЗАНО сключването на договор за предоставяне на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, вкл. изработване и ремонт, заплащане/доплащане от НЗОК на „Медикотехническа лаборатория Новеламед“ ЕООД.

Жалбоподателят претендира за недействителност на оспорвания Отказ и моли съда да прогласи неговата нищожност или евентуално да го отмени като незаконосъобразен. Поддържа, че актът страда от съществен порок във формата, тъй като не е мотивиран, а изложените в него фактически основания са противоречиви. Сочи, че нормата на чл.43 от Наредба №10/2009г. не съдържа основания за отказ, посочени в оспорвания административен акт. Твърди, че

дружеството отговаря на условията за сключване на договор с НЗОК, посочени в чл.44, ал.1 от Наредба №10/2009г. Смята, че актът е постановен и в противоречие с основен принцип в административния процес, установен в чл.10 АПК – принципът за самостоятелност и безпристрастност според който административният орган осъществява производството самостоятелно и по-горестоящ орган не може да иземе за решаване въпрос от компетентността му, освен ако това е предвидено със закон. Не претендира за разноски.

Ответникът – ДИРЕКТОР на Столичната здравноосигурителна каса, оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юр. Б. Ш. поддържа, че оспорваният акт е законосъобразен и не са налице сочените основания за отмяна. Претендира да му бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение. Доводи за неоснователност на жалбата излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и писмените доказателства събрани по делото, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Подадена е в преклузивния срок за оспорване срещу индивидуален административен акт с който непосредствено се засяга законен интерес на жалбоподателя и който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно чл.44, ал.5 от Наредба №10/2009г.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид изложените от жалбоподателя оплаквания и извърши проверка на оспорвания акт на всички основания за законосъобразност, съдът достигна до следните изводи:

Заповед №РД-15-30/05.09.2024г. е издадена от компетентен административен орган, в кръга на правомощията му, съгласно чл.44, ал.4 от Наредба №10/2009г. във вр. с чл.45, ал.16 ЗЗО. Настоящият решаващ състав приема обаче, че актът страда от съществен и неотстраним порок във формата, тъй като макар и многословен, не е мотивиран.

Редът и условията за заплащане на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, предназначени за хората с увреждания и за сключване на договор по чл.45, ал.16 ЗЗО, са регламентирани в Наредба №10/2009г., Глава седма (чл.42 – чл.47).

Съгласно чл.42, ал.1 от Наредба №10/2009г. за предоставяне на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия (ПСПСМИ) на хората с увреждания НЗОК сключва договори с лица, които осъществяват дейности по предоставяне и ремонт на ПСПСМИ, регистрирани като търговци и вписани в регистъра на лицата, осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на ПСПСМИ за хората с увреждания. Договорите се сключват по образец, утвърден от управителя на НЗОК, за срок до една година и в тях се уреждат условия и ред за извършване на дейностите по предоставяне и ремонт на ПСПСМИ, права и задължения на страните, документация и отчетност, условия и ред за контрол и санкции при неизпълнение (чл.42, ал.2 и ал.5 от Наредба №10/2009г.).

В чл.44 от Наредба №10/2009г. изрично са регламентирани условията на които задължително трябва да отговаря кандидатът за сключване на договор с НЗОК за предоставяне на ПСПСМИ за хората с увреждания, както и изчерпателно са посочени документите, които се прилагат към заявлението на кандидата. Според ал.1 на чл.44 от Наредба №10/2009г. кандидатът следва да отговаря на следните изисквания: а) да е вписан в регистъра по чл.88, ал.1 от Закона за хората с увреждания (ЗХУ); б) да няма публични задължения; в) обектът, в който ще се извършва дейността, да е включен в списъка с обектите, по отношение на които е издадена заповедта за вписване в регистъра по т.1, с посочен адрес, телефон, електронна поща и лице - отговорник на обекта; г) да има осигурена техническа възможност за ползване на софтуер, чрез който да има

връзка със специализиран софтуер на НЗОК за дейностите по предоставяне, отчитане, контрол и заплащане на ПСПСМИ/ремонтни дейности и д) да има осигурен персонален или професионален квалифициран електронен подпис на отговорника на обекта или на управителя/пълномощника на търговеца.

В случая, на 29.07.2024г. жалбоподателят „Медико – техническа лаборатория Новеламед“ ЕООД (МТЛ Новеламед) е подал до директора на СЗОК заявление по образец за сключване на договор за предоставяне на ПСПСМИ, включително изработване и ремонт, заплащани/доплащани от НЗОК (вх. №29-04-9) към което са приложени съответни документи, посочени в т.1 – т.9.

С Писмо от 08.08.2024г. директорът на СЗОК е сезирал управителя на НЗОК с искане да му бъдат дадени указания във връзка с подадени заявления от МТЛ Новеламед и „Лайф Съпорт Медикал“ ЕООД за сключване на договори за предоставяне на ПСПСМИ, включително за изработване и ремонт, заплащани/доплащани от НЗОК. В отговор управителят на НЗОК е уведомил директора на СЗОК, че във връзка с разпоредбата на чл.14, ал.3 от Договор за предоставяне на ПСПСМИ/ремонтни дейности, следва да бъде отказано сключването на договори с МТЛ Новеламед и с „Лайф Съпорт Медикал“ ЕООД.

Заявлението на жалбоподателя е било разгледано от Комисия за разглеждане на заявления за сключване на индивидуални договори между НЗОК и лицата, осъществяващи дейности по предоставяне/отпускане и ремонтни дейности на ПСПСМИ, заплащани/доплащани от НЗОК, назначена със Заповед на директора на СЗОК №РД-09-22/25.01.2024г. С решение по Протокол №1/26.08.2024г. Комисията е приела, че в подаденото от МТЛ Новеламед заявление има непълноти и неточности за отстраняването на които на жалбоподателя са били дадени нарочни указания с писмо рег. №29-04-9/1 от 27.08.2024г. Не е спорно по делото и се установява с приетите писмени доказателства, че указанията за отстраняване на нередовностите в заявлението са били редовно връчени на управителя на дружеството на 29.08.2024г. с известие за доставяне (обратна разписка). За отстраняване на посочените нередовности на 02.09.2024г. жалбоподателят е представил: Граждански договор от 29.07.2024г. с И. Г. А. за представителство на дружеството пред НЗОК и СЗОК; Декларация, Приложение №8; Пълномощно за И. Г. А. за представителство на МТЛ Новеламед и Спецификация на Exell с ПСПСМИ/ремонтни дейности.

С решение по Протокол №1/04.09.2024г. Комисията е приела, че жалбоподателят не е изпълнил указанията за отстраняване на нередовностите на заявлението и не отговаря на изискванията на чл.43 и чл.44 от Наредба №10/2009г., поради което и във връзка с указанията, дадени от управителя на НЗОК, следва да бъде постановен отказ за сключване на договор по заявлението на МТЛ Новеламед.

Производството е приключило с издаване на оспорваната Заповед №РД-15-30/05.09.2024г. Видно от обстоятелствената част на административния акт, същият по същество не съдържа мотиви (фактически основания) за постановения Отказ. Съгласно чл.44, ал.4 от Наредба №10/2009г. – посочена като правно основание на процесния акт, директорът на РЗОК в 14-дневен срок от подаване на заявлението сключва договор по образец, утвърден от управителя на НЗОК, или издава мотивиран отказ за сключването на договор, в случай че кандидатът не отговаря на условията по ал.1. Оспорваната Заповед не съдържа указания на кое от условията, изрично и изчерпателно установени в ал.1 на чл.44 от Наредба №10/2009г., не е отговарял кандидатът. Съгласно императивната норма на чл.59, ал.2, т.4 АПК административният акт задължително следва да съдържа правните и фактическите основания за издаването му. Изискването за мотивиране на административните актове обезпечава правилно упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на страните за защита. Ето защо неизлагането на мотиви е съществен порок на акта и всякога е основание за неговата отмяна.

Според Тълкувателно решение (ТР) №16/31.03.1975г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния съд (ОСГК на ВС) не е необходимо издаването на административния акт да съвпада по време с излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение. Възможно е мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт или да бъдат изложени допълнително, когато с това се постигат целите, които законодателят е преследвал с изискването за мотивиране. Такива според ТР №16/1975г. са случаите, когато мотивите са изложени в съобщението, с което се уведомяват страните за издаването или за отказа да бъде издаден исканият административен акт, та даже и в съпроводителното писмо, с което жалбата се изпраща за разглеждане на по-горния административен орган. Основание за това решение на ОСГК е обстоятелството, че допълнителното излагане на мотивите позволява на страните своевременно да се запознаят със съображенията, по които е издаден актът, и да организират защитата си срещу него.

В настоящия случай мотиви на акта не се съдържат в предхождащи документи. Фактически основания за постановяване на отказа не могат да бъдат намерени в Протоколите с №1 от 12.08.2024г., 26.08.2024г. и от 04.09.2024г. на Комисията за разглеждане на заявления за сключване на индивидуални договори между НЗОК и лицата, осъществяващи дейности по предоставяне/отпускане и ремонтни дейности на ПСПСМИ, заплащани/доплащани от НЗОК. Видно от Протокола от 26.08.2024г. на дружеството са били дадени конкретни указания за отстраняване на нередовности, в отговор на които търговецът е представил съответни документи, изрично и изчерпателно посочени в молбата му от 02.09.2024г. В Протокола на Комисията от 04.09.2024г. е отразено, че с представените от заявителя документи не са изпълнени указанията, дадени в предходното заседание. Не става ясно от цитирания Протокол кои конкретни указания за отстраняване на нередовности не са били изпълнени, а като резултат от това защо не е било прекратено производството, на основание чл.56, ал.2 във вр. с чл.30, ал.2 АПК.

Мотиви за отказа не могат да бъдат намерени и в утвърденото от управителя на НЗОК Указание към РЗОК за сключване и администриране на договорите за предоставяне на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, в това число изработване и ремонт, заплащани/доплащани от НЗОК. В процесната Заповед като основание за постановения отказ е посочена т.8 от Указанието. Видно от последното т.8 има в раздел I, но също и в раздели II и V, а поради липсата на мотиви в процесния административен акт не става ясно с кое конкретно указание по т.8 се е съобразил директорът на СЗОК и относимо ли е последното към основанията за отказ, регламентирани в чл.44, ал.4 във вр. с ал.1 от Наредба №10/2009г.

По изложените доводи съдът приема, че Заповед №РД-15-30/05.09.2024г. е незаконосъобразен административен акт и като такъв следва да бъде отменена, а преписката изпратена на административния орган – директор на СЗОК, за ново произнасяне по заявлението на „Медико – техническа лаборатория Новеламед“ ЕООД с вх. №29-04-9/29.07.2024г.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 във вр. с чл.173, ал.2 АПК АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, ВТОРО ОТДЕЛЕНИЕ, 25^{-ти} състав,

РЕШИ

ОТМЕНЯ ЗАПОВЕД №РД-15-30/05.09.2024г. на директора на Столичната здравно-осигурителна каса.

ИЗПРАЩА административната преписка на директора на Столичната здравноосигурителна каса за ново произнасяне по Заявление с вх. №29-04-9/29.07.2024г. на „Медико – техническа лаборатория Новеламед“ ЕООД, съобразно указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в настоящото съдебно Решение, в 14-дневен срок от влизането му в сила.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБългария в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова